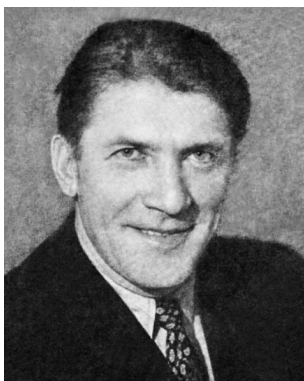

В. М. Войтенко

Крючков Микола Панасович

КРЮЧКОВ Микола Панасович (Крючков Николай Афанасьевич; 24. 12. 1910(06. 01. 1911), Москва – 13. 04. 1994, там само) – російський актор. Нар. арт. РРФСР (1950), СРСР (1965). Герой Соц. Праці (1980). Нац. премія «Ніка» РФ (1990). Член СКін РФ. Державні нагороди СРСР. Закін. школу фабрично-завод. навчання (1928), актор. майстерності при Театрі робітн. молоді (1930; обидва – Москва), у якому грав (1928–34). Акторству навч. у *І. Савченка*, *І. Судакова* і *М. Хмельова*. Працював на кіностудіях «Міжробдопомфільм» (згодом «Союздیتфільм», 1931–40), «Мосфільм» (1941–45); у Театрі кіноактора (1945–92; усі – Москва). У соціаліст. рад. кіно 1930–40-х рр. створив образи позитив. героїв епохи перших п'ятирічок, яким властиві морал. чистота й цілісність характерів. Усім персонажам надавав своєрід. індивідуал. характеристик, романтичності. Комед. ролі позначені вибух. темпераментом К., музикальністю, гострохарактерні – схильністю до вираження побут. деталей. Героям 1950–80-х рр. притаман. драматизм, розкриття їх духов. світу. Автор. кн. «Чем жив человек» (Москва, 1987).

Основні ролі

Павлуша Мазик («Клич, фабкоме!» І. Коровкіна, С. Єршова), Сашко-сезонник («Московський 10.10» Ф. Кнорре); у кіно – Сенько Кадкін («Околиця», 1933, реж. Б. Барнет), Андрій Журба («Приватний випадок», 1934, реж. І. Трауберг), Кузьма Петров («Свинарка і пастух», 1941, реж. І. Пир'єв), Сергій Луконін («Хлопець з нашого міста», 1942, реж. О. Столпер, Б. Іванов, О. Птушко), Корольков («Справа Рум'янцева», 1955, реж. Й. Хейфіц), Кухарьков («Безсмертний гарнізон», 1956, реж. З. Аграненко, Е. Тіссе), Скибан («Над Тисою», 1958, реж. Д. Васильєв),

Генерал міліції («До мене, Мухтаре!», 1964, реж. С. Туманов), Дядя Коля («Осінній марафон», 1979, реж. Г. Данелія), Федір Семенович Панченко («Особливо важливе завдання», 1981, реж. Є. Матвеев), Платон («Дамське танго», 1983, реж. С. Мамілов), Коршун («Цар Іван Грозний», 1992, реж. Г. Васильєв), Старий капітан («Янголи смерті», 1993, реж. Ю. Озеров); в укр. стрічках – Клим Ярмо («Трактористи», 1939, реж. І. Пир'єв; Сталін. премія, 1941), Сергій Горлов («Фронт», 1943, реж. Г. Васильєв, С. Васильєв), Назар («Щедра літо», 1950, реж. Б. Барнет), Тарас Матвеїч («Максимко», 1953, реж. В. Браун), Сергушин («Тривожна молодість», 1955, реж. О. Алов, В. Наумов), Міліціонер («Місто – одна вулиця», 1964, реж. Я. Базелян), Панас Байда («Адреса вашого дому», 1972, реж. Є. Хринюк; 2-а премія 6-го Вкф, м. Алма-Ата, нині Алмати, 1973).

Рекомендована література

1. Актеры советского кино. 1964. Вып. 1;
2. Соболев Р. Николай Крючков. 1984;
3. Раззаков Ф. Досье на звезд (1934–1961): Правда. Домыслы. Сенсации. 1998 (усі – Москва).

Бібліографічний опис:

Крючков Микола Панасович / В. М. Войтенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-464>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).